

SEMINAR O OBLAČILNI DEDIŠČINI

ALENKA KORLA

Na svetovnem spletu sem zasledila razpis za seminar JSKD o slovenski oblačilni dediščini in se ga udeležila. Bil je sestavljen iz dveh delov: zgodovinski razvoj peč na Slovenskem in njihovo izdelovanje je vodila gospa Ljuba Vrtovec Pribac, oblačilni videz na Slovenskem v 19. stoletju z naslovom *Oblačenje v času pred poenoteno oblačilno modo* pa dr. Bojan Knific.

Kot kostumografka, delujoča na področju filma, opažam nekaj stičnih točk teme seminarja s svojim delom. Pri filmu gre v glavnem za poustvarjanje realnega življenja, dela in oblačilnega videza ljudi, pri folklornih skupinah pa dokaj pogosto za poustvarjanje pripadnostnega kostuma, ki je že ob svojem nastanku veljal za obliko kostumiranja in se je nosil le ob posebnih priložnostih ter

Predstavitve peč, ki jo hrani Gorenjski muzej v Kranju.
(Foto: Bojan Knific, Kranj, 25. 3. 2011.)

Slavica Kljajič Krivec, Ratečanka, ki danes živi v Preddvoru in hrani številne predmete nekdanje oblačilne porabe.
(Foto: Bojan Knific, Kranj, 25. 3. 2011.)

Ena od številnih rut iz zbirke Slavice Kljajič Krivec, ki jih je bilo mogoče videti na seminarju. (Foto: Bojan Knific, Kranj, 25. 3. 2011.)

Predstavitve klobuka iz zbirke Gorenjskega muzeja v Kranju.
(Foto: Bojan Knific, Kranj, 25. 3. 2011.)

bil zato nekako idealiziran. Gre za prikaz posameznika in skupine »v svoji najboljši luči«, kar je vidno že pri izbiri materialov. Izhodišča ter s tem tudi viri za proučevanje so podobni in se delno prekrivajo. Pri proučevanju noš gre za ožje področje ter iskanje tipik geografskega področja, pri kostumografiji kot taki pa za obči pristop, tako v oblačilih za različne priložnosti, kot tudi slojev in različnih vplivov mešanja ljudi.

Opažam, da se na področju pripadnostnega kostumiranja pojavlja težnja po razbijanju stereotipov in bogatenju na podlagi nadgrajevanja strokovnega znanja in truda po stalnih izboljšavah in kakovosti. Poskuša se poustvarjati avtentičnost in jo prenašati v oblačila folklornih skupin ter s tem širiti zavest v splošno javnost. Pri tem se dosega zelo lepi rezultati. Pri predstavitvi folklornih kostumov iz Roža na Koroškem gospe Alenke Pakiž iz Veteranske folklorne skupine Tine Rožanc sem opazila natančnost, dodelanost kostumov, izvedenih na podlagi temeljite raziskave. Ker gre za ljubiteljsko dejavnost, so takšni rezultati lahko nastali le ob veliki predanosti temu delu.

Na splošno je razveseljivo dejstvo, da se na ljubiteljski ravni ohranjajo znanja, ki sicer izumirajo, ker v današnjem času niso

Del seminaristov, ki so se ukvarjali z izdelovanjem peč.
(Foto: Bojan Knific, Kranj, 25. 3. 2011.)

dobičkonosna, in da je zanimanje za tovrstne dejavnosti tako številčno. Hkrati pa gre za kakovostno ohranjanje naše kulturne dediščine, ki ne živi le v muzejih, temveč tudi med ljudmi.

Seminar so poleg v članku omenjenih vodili še Brane Demec, Tadeja Pance in mag. Tatjana Dolžan Eržen s sodelavkami Gorenjskega pokrajinskega muzeja. K širjenju obzorij in izkušenj so prispevali udeleženci seminarja, med njimi Sergej Pajk, ki je pojasnil temelje klobučarstva, Slavica Klaljič Krivec, ki je na ogled prinesla stare predmete oblačilne porabe, Andreja Stržinar, ki je na kratko predstavila nova oblačila, in drugi. Hvala vsem omenjenim in neomenjenim udeležencem, predvsem pa Gorenjskemu pokrajinskemu muzeju, ki nam je pri izvedbi seminarja na temo oblačilne dediščine leto za letom pripravljen ponuditi pomoč.

dr. Bojan Knific

Alenka in Filip Pakiž na seminarju o oblačilni dediščini v Kranju.
(Foto: Bojan Knific, Kranj, 25. 3. 2011.)

Del udeležencev seminarja.
(Foto: Bojan Knific, Kranj, 25. 3. 2011.)

